

การพัฒนางานบริการทางการแพทย์แผนไทยโดยการใช้ยาพอกเข้าสมุนไพรมะเขือเทศ ในคลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลห้วยพลู

ณัฐวิ ฤทธิธัญญะ
โรงพยาบาลห้วยพลู

โรคข้อเข่าเสื่อมเป็นโรคที่พบได้บ่อยมากในผู้สูงอายุ ทำให้เกิดอาการปวดเข่า บวมแดง เข่าฝืดขัด มีเสียงดังในเข่า ไม่สามารถประกอบกิจวัตรประจำวันได้ดังปกติ ซึ่งมีความรุนแรงมากน้อยต่างกันไป สาเหตุมีหลายประการ เช่น ผลสะสมจากความเสื่อมและการใช้ข้อเข่าที่ไม่ถูกต้องตั้งแต่วัยหนุ่มสาว การที่มีน้ำหนักตัวมากๆ ทำให้เข่าต้องรับน้ำหนักที่เพิ่มขึ้นหลายเท่าตัวในทุกขณะที่ก้าวเดิน หรือเคยได้รับอุบัติเหตุบริเวณข้อเข่ามาก่อน บางรายเคยมีการอักเสบติดเชื้อ หรือรีไซเคิลข้อบางชนิด เช่น โรครูมาตอยด์ เป็นต้น ผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข่า มารับการรักษาด้วยการพอกเข้า ที่คลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลห้วยพลู ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 – มีนาคม 2560 คิดเป็นร้อยละ 14 จากจำนวนผู้ป่วยที่มาอาการปวดเข่าเข้ารับรักษาที่โรงพยาบาลห้วยพลูทั้งหมด

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนางานบริการด้านการแพทย์แผนไทย
2. เพื่อให้ผู้ป่วยมีการดูแลรักษาอาการปวดเข่าแบบพึ่งตนเองได้
3. เพื่อบรรเทาและรักษาอาการปวดเข่าในผู้ป่วยที่มาใช้บริการในคลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลห้วยพลู
4. เพื่อลดการใช้ยาแผนปัจจุบันในผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข่าในโรงพยาบาลห้วยพลู

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มารับบริการที่มีอาการปวดเข่า ที่คลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลห้วยพลู คัดเลือกโดยวิธีการสุ่ม จำนวน 20 ราย จำนวน 20 ราย

วิธีการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการศึกษาชั้นคลินิก โดยการนำเอาสมุนไพรมะเขือเทศและน้ำมันไพลพอกเข้าที่มีสรรพคุณบรรเทาและรักษาอาการปวดตามข้อและกล้ามเนื้อ มาผสมกับแป้งข้าวเจ้าเพื่อให้สะดวกต่อการใช้งานและเป็นการพัฒนาารูปแบบบริการทางการแพทย์แผนไทย

ขั้นตอนและวิธีการทำยาพอกเข้า

ส่วนที่ 1 ผงยาพอกเข้าสมุนไพรมะเขือเทศ 2.แป้งข้าวเจ้า 3.แป้งข้าวหมาก

ส่วนที่ 2 น้ำมันพอกเข้า น้ำมันไพล

ส่วนที่ 3 น้ำมันใสหรือเปล้า

ขั้นตอนการดำเนินการ

จัดให้บริการพอกเข้าสมุนไพรมะเขือเทศสำหรับผู้มารับบริการที่มีอาการปวดเข่า ในคลินิกแพทย์แผนไทย โดยวิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจำนวน 20 ราย โดยการประเมินอาการปวดโดยใช้แบบวัดระดับการปวด(VAS) นวดกดจุด 10 นาที ประคบร้อน 5 นาที นำยาพอกเข้า 20 นาที เน้นการบริหารบริเวณเข่า วัดการปวดซ้ำ และวัดผลผลการศึกษา

จากการศึกษาครั้งนี้เป็นการนำเอาสมุนไพรมะเขือเทศและน้ำมันไพล ที่มีสรรพคุณลดอาการปวดข้อปวดกล้ามเนื้อ มาผสมกับแป้งข้าวหมากเพื่อตั้งตัวยาและแป้งข้าวเจ้าเพื่อเป็นตัวพองให้ตัวยา ทำให้ตัวยาสมุนไพรมะเขือเทศเกาะกันระหว่างพอกเข้า ให้กับผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข่า ที่มารับบริการในคลินิกแพทย์แผนไทย โรงพยาบาลห้วยพลู จากการทดสอบในผู้ป่วยจำนวน ๒๐ ราย โดยประเมินอาการจากแบบคัดกรองโรคเข่าเสื่อมและอาการปวดเข่าเรื้อรัง และวัดระดับความเจ็บปวด VAS ก่อนและหลัง พบว่า ผู้ป่วยจำนวน ๑๖ ราย

มีอาการปวดเข่าลดลงอย่างเห็นได้ชัด และอีก ๔ ราย มีอาการปวดเข่าลดลงเล็กน้อย หรือไม่เห็นความแตกต่าง ทั้งนี้จากการศึกษาได้ประเมินผลรักษาผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข่า โดยใช้ยาพอกเข่าสมุนไพรเพียงครั้งเดียว

สรุปผลและอภิปรายผล

จากการศึกษาครั้งนี้พบว่า การนำเอาสมุนไพรดองดีงบด น้ำมันไพล แป้งข้าวหมาก และแป้งข้าวเจ้า มาผสมกันโดยใช้น้ำต่างหรือน้ำเปล่า เป็นยาพอกเข่าสมุนไพรสามารถบรรเทาอาการปวดเข่าได้ โดยศึกษาได้จากการวัดระดับความเจ็บปวด VAS คิดเป็นร้อยละ ๘๐ มีอาการปวดเข่าลดลงอย่างเห็นได้ชัด

ข้อเสนอแนะ

การศึกษานี้ได้รักษาผู้ป่วยที่มีอาการปวดเข่า โดยยาพอกเข่าสมุนไพรเพียงครั้งเดียว เพื่อให้ได้ผลดียิ่งขึ้นควรมีการติดตามและรักษาผู้ป่วยอย่างต่อเนื่อง